

ELOKUVA

Näkymätön valta

Shalini Kantayyan dokumentti kertoo internetiä pyörittävien algoritmien demokratiaa uhkaavasta voimasta.

Shalini Kantayya: *Coded Bias*.
Rakkautta & Anarkiaa -festivaaleilla
Helsingissä 17.–27.9.

Tohtoriopiskelija Joy Buolamwini huomasi virheen sattumalta. Massachusettsin teknillisen korkeakoulun tutkija koodasi harjoituskursilla ”inspiraatiopeiliä”, ohjelmistoa, joka heijastaa katsojan kasvoille tätä innostavan ihmisen kasvopiirteet.

Tummaihoisen Buolamwini ihmetteli, miksi kasvojentunnistukseen tarkoitettulla ohjelmistolla oli suuria vaikeuksia tunnistaa hänen piirteitään. Ongelma ratkesi, kun hän peitti kasvonsa valkoisella naamiolla.

Ennen tekoälyn aikaa tietokoneet toteuttivat ihmisten antamia selkeärajaisia tehtäviä. Algoritmien pyörittämää tekoälyä opetetaan antamalla sen analysoitavaksi valittu otos dataa.

Kun Buolamwini tutki kasvojentunnistusta pyörittävää algoritmia, kävi ilmi, että sitä oli opetettu valkoisten kasvojen hallitsemalla aineistolla.

Musta nainen oli tekoälylle outo ilmestys.

BUOLAMWININ tapaus on yksi monista teknologiauskoa nakertavan *Coded Bias* -dokumentin esimerkeistä. Rakkautta & Anarkiaa -festivaaleilla nähtävän dokumentin on ohjannut **Shalini Kantayya**.

”Ihmiset siirtävät mielellään valintoja koneille, koska ajatte-

